

NSD
N Ä R I N G S L I V E T S
S K A T T E -
D E L E G A T I O N

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för
skatteadministration, skatteavtal och tullfrågor
Charlotte Carrborg
103 33 Stockholm

Er referens:
Fi2019/01016/S3

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm, 2020-01-06

Remissyttrande

Skatteverkets promemoria Omedelbar verkställighet av beslut om återbetalning enligt husavdragets fakturamodell

Näringslivets Skattedelegation (NSD) har beretts tillfälle att avge yttrande över Skatteverkets promemoria *Omedelbar verkställighet av beslut om återbetalning enligt husavdragets fakturamodell* (bilaga till dnr 202 143715-1/113) och lämnar följande synpunkter.

Inställning

NSD ifrågasätter den föreslagna ändringen eftersom analysen i Skatteverkets promemoria inte visat att den säkerställer utförare av tjänster tillräcklig rättssäkerhet.

Förslaget i korthet

I promemorian föreslås vissa ändringar i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete. Ändringarna innebär att beslut om återbetalning av felaktigt utbetalda belopp avseende skattereduktion för hushållsarbete ska gälla omedelbart. Vidare föreslås att vissa av skatteförfarandelagens (2011:1244) bestämmelser om anstånd ska vara tillämpliga på beslut om återbetalning.

Synpunkter

I promemorian anges att utredningen *Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra (SOU 2017:37)* gjorde bedömningen att Skatteverkets system för utbetalningar i samband med skattereduktion för hushållsarbete är utsatt för kvalificerad välfärdsbrottslighet. Enligt NSD är det naturligtvis av största vikt att det finns förutsättningar för att

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Kansli: Postadress 114 82 Stockholm, Besöksadress Storgatan 19
Telefon 08/553 430 00, Telefax 08/553 430 99

NSD

N Ä R I N G S L I V E T S S K A T T E - D E L E G A T I O N

beivra sådan brottslighet. Det måste dock säkerställas att de åtgärder som föreslås är föremål för noggranna överväganden och inte utgör en oproportionerlig inskränkning av den enskildes rättssäkerhet. NSD vill i detta avseende framhålla följande.

Huvudregeln i svensk förvaltningsrätt är att ett beslut inte får verkställas förrän det har vunnit laga kraft. Här utgör emellertid skattefordringar ett undantag. Utgångspunkten är nämligen att skatter ska betalas oavsett om skattebeslutet blir föremål för omprövning eller överklagande, dvs. även om skattebeslutet inte har vunnit laga kraft.

Det har i tidigare lagstiftningsärenden gjorts gällande att skulder avseende återbetalning borde jämföras med skatteskulder enligt skatteförfarandelagen. Även om utbetalningen till utföraren och den preliminära skattereduktionen som tillgodoräknas köparen har ett nära samband med den slutliga skattereduktionen, har det vid fakturamodellens införande betonats att utbetalningsförfarandet är ett administrativt beslut som hanteras i särskild ordning och att tillgodoräkandet av preliminär skattereduktion inte är ett beskattningsbeslut (prop. 2008/09:77 s. 43 och 59).

Det har även tidigare övervägts om återbetalningskrav ska gälla omedelbart. Det framkom då att regeringen inte delade Skatteverkets och Kronofogdemyndighetens åsikt att återbetalningsbeslut ska gälla omedelbart (prop. 2014/15:10 s. 33). I förarbetena uttalades även att detta skulle påverka samtliga utförare som får återbetalningskrav i stället för det fåtal av dessa för vilka en påtaglig risk för betalningsunddragande kan konstateras. Alternativet bedömdes vara en mindre lämplig åtgärd (prop. 2014/15:10 s. 40). Trots detta föreslås nu att återbetalningskrav, på samma sätt som skattefordringar, ska gälla omedelbart vilket innebär att återbetalningskravet kan verkställas och lämnas för indrivning innan det har vunnit laga kraft.

NSD har i remissvar avseende F-skatteutredningens slutbetänkande *F-skattesystemet – en översyn (SOU 2019:31)* framhållit den problematik som återbetalningskrav är förenade med. För det första måste det beaktas att ett återbetalningskrav inte alltid behöver vara hänförligt till utföraren. Återbetalningskrav kan lika gärna bero på omständigheter som utföraren inte råder över och som orsakas av Skatteverket eller köparen. Att orsaken till återbetalningskravet kan bero på omständigheter som är hänförliga till köpare, som medvetet eller omedvetet kan ha lämnat felaktiga uppgifter till utföraren, synes ha förbisetts i promemorian (jfr s. 4 där det endast uttalas att en felaktig utbetalning kan bero på utförare eller Skatteverket).

Vidare finns det utifrån praxis på området skäl att tro att det kan finnas ett stort antal återbetalningskrav som vid en rättslig prövning skulle anses felaktiga. Att sådana felaktiga återbetalningskrav ska kunna verkställas och lämnas för indrivning innan de har vunnit laga kraft skulle utgöra ett allvarligt ingrepp i enskildas rättssäkerhet. Att reglerna är krångliga för såväl utförare och köpare som Skatteverket och domstolarna visar flera avgöranden från Högsta förvaltningsdomstolen (HFD).

- I två referatmål har HFD försökt ge Skatteverket och underinstanserna ledning när arbetet betalats av annan än köparen.¹ Utgången i HFD resulterade i att utföraren medgavs utbetalning respektive att återkravet upphävdes.

¹ HFD 2014 ref. 79 och HFD 2016 ref. 29.

NSD

NÄRINGS- LIVETS SKATTE- DELEGATION

- År 2017 behandlade HFD två frågeställningar med anledning av beräkning av arbetskostnad – och därmed rätt till skattereduktion – vid arbete med installation av luftvärmepumpar. I båda fallen undanröjdes återkraven helt eller delvis.²
- Den 21 februari 2017 meddelade HFD prövningstillstånd i två mål och återförvisade dem till kammarrätten. HFD ansåg i dessa mål att det saknas vägledande avgöranden rörande situationen att utföraren delat upp faktureringen på tre tillfällen och köparna betalat två av fakturorna i sin helhet.³
- Den 20 mars 2019 har HFD meddelat ytterligare två prövningstillstånd rörande återkrav. I det ena fallet⁴ är frågan om ett kommunalt bolags prissättning av utfört arbete avseende anslutning till bolagets fibernät innebär att arbetet inte räknas som hushållsarbete på grund av att kommunen ska anses ha lämnat bidrag eller annat ekonomiskt stöd för arbetet. Det andra fallet⁵ gäller frågan hur en köpares betalning för utfört hushållsarbete ska fördelas mellan kostnader som kan ligga till grund för skattereduktion och övriga kostnader när arbetskostnaden uppskattas till ett skäligt belopp. HFD har den 19 december 2019 meddelat dom i det första fallet (mål nr 1502-18), upphävt underinstansernas avgöranden och konstaterat att de aktuella arbetena utgör skattereduktionsgrundande hushållsarbete och att bolaget således har rätt till utbetalning från Skatteverket om övriga förutsättningar för skattereduktion är uppfyllda.

Redogörelsen ovan belyser den stora osäkerhet som många gånger råder beträffande tillämpningen av reglerna om rot- och rutavdrag. Felaktiga återbetalningskrav som därtill blir möjliga att verkställa och driva in innan de har vunnit laga kraft riskerar att drabba utförare hårt. Särskilt när det gäller rotarbete är det dessutom inte ovanligt att det handlar om stora belopp. Enligt NSD skulle det vara oskäligt att låta utförarna stå risken för köpares eller Skatteverkets misstag.

Ytterligare en aspekt som måste beaktas är att i de situationer en utförare blir skyldig att återbetala en utbetalning på grund av omständigheter hänförliga till köparen, måste utföraren i sin tur kräva köparen på beloppet. Om Skatteverket verkställer återbetalningskravet omedelbart riskerar utföraren, till följd av fakturamodellen, att försättas i likviditetsproblem. Om återbetalningskrav skulle bli omedelbart verkställbara bör utförare få möjlighet att tillämpa en annan modell.

Som skäl för den föreslagna ändringen anför vidare Skatteverket att det finns svårigheter med delgivning i utlandet. Det framgår dock inte hur förslaget ska komma till rätta med problemet att erhålla återbetalning från dessa utbetalare eftersom Skatteverket fortfarande inte kan få hjälp med handräckning i andra länder då det inte är fråga om en skatt. Förslaget riskerar därmed att bli verkningslöst för den gruppen.

I sammanhanget ska också noteras att det för 2017 är knappt 0,9 promille av utbetalade belopp som inte återbetalades (12 miljoner kr av totalt 13,9 miljarder kr).

² HFD 2017 ref. 46, I och II.

³ Mål nr 2060-16 och 2061-16.

⁴ Mål nr 1502-18.

⁵ Mål nr 586-19.

NSD
N Ä R I N G S L I V E T S
S K A T T E -
D E L E G A T I O N

I promemorian föreslås att det, för att säkerställa ett rättssäkert förfarande, under vissa förutsättningar ska vara möjligt att medge anstånd med betalning. Enligt promemorian är syftet att hindra att verkställighet av ett beslut som inte har vunnit laga kraft får oskäligen konsekvenser för den enskilde.

Vad gäller möjligheten att erhålla anstånd vill NSD hänvisa till en rapport som tagits fram på uppdrag av Svenskt Näringsliv 2013, *Anstånd i skattemål – hur tveksamt ska det vara?*.⁶ I rapporten konstateras att anståndsreglerna inte fungerar och att de behöver bli föremål för översyn. Vidare uttalas att problemet dessvärre inte endast ligger i att reglerna tillämpas för restriktivt, utan att anståndsreglerna i sig en har inbyggd problematik som endast kan lösas genom lagstiftning. Enligt NSD måste det därför ifrågasättas om de nuvarande anståndsreglerna, och det sätt på vilket de tillämpas, tillförsäkras de enskilda ett rättssäkert förfarande.

NÄRINGSLIVETS SKATTEDELEGATION

Johan Fall

Lynda Ondrasek Olofsson

⁶ Mats Höglund, Lynda Ondrasek Olofsson och Karl-Johan Nörklit, *Anstånd i skattemål – hur tveksamt ska det vara?*, mars 2013. Rapporten finns att ladda ned på www.svensktnaringsliv.se.